

Sygn. VUa 20/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 września 2017 roku

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim,

Wydział V w składzie:

Przewodniczący: SSO Mariola Mastalerz (spr.)

Sędziowie: SSO Beata Łapińska

SSO Magdalena Marczyńska

Protokolant: st.sekr.sądowy Marcelina Machera

po rozpoznaniu w dniu 26 września 2017 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z wniosku K. L. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 15 marca 2017r. sygn. IV U 288/16

oddala apelację.

UZASADNIENIE

(...)

ZUS Oddział w T. decyzją z dnia 26.VIII.16r, sygn. (...) odmówił K. L. (1) prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy. W uzasadnieniu decyzji wskazał, że komisja lekarska orzeczeniem z dnia 22.VIII.16r. ustaliła brak uszczerbku na zdrowiu w związku z wypadkiem z dnia 24.X.15r., a więc brak podstaw do przyznania odszkodowania.

Odwołanie od decyzji wniosła K. L. (1) podnosząc, że decyzja jest niewłaściwa, wskazała że w sprawie winny być przeprowadzone dowody z opinii biegłych lekarzy dla określenia uszczerbku na zdrowiu, a nadto, że przed wypadkiem nie miała żadnych problemów z łokciem prawym. Podniosła, że do chwili obecnej nie wróciła do pełnej sprawności.

ZUS nie uznał odwołania i wniósł o jego oddalenie.

Wyrokiem z dnia 25 marca 2017 r. Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. Na rzecz K. L. (1) kwotę 3.900 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 26 sierpnia 2016 roku tytułem odszkodowania za 5 % uszczerbku na zdrowiu. Sąd Rejonowy ustalił, iż K. L. (1) była zatrudniona w firmie (...) (...) sp. z o.o. na stanowisku operatora wózka widłowego. Dnia 24.X.15r,

uległa wypadkowi przy pracy, druga pracownica kierująca również wózkiem widłowym docisnęła prawą rękę powódki do wózka widłowego. Powódka wyciągnęła rękę pomiędzy wózków, na wysokości łokcia widoczne były otarcia. W wyniku wypadku K. L. doznała stłuczenia łokcia prawego poprzez jego zgniecie łokcia wózkiem widłowym. Obrisy stawu łokciowego prawego są grubsze od stawu łokciowego lewego o ok.2cm. Jest to wynik obrzęku tego stawu, a spowodowany urazem zgniecie stawu w wypadku. Uszczerbek na zdrowiu wynosi 5%.

Orzekając w sprawie Sąd oparł się na opinii biegłego ortopedy D. D., którą uznał za prawidłową. Sąd podkreślił, iż biegły dokonał własnego badania powódki, zanalizował także dokumentację medyczną. Wskazał, że różnice w obrysach stawów lewego i prawego są na tyle duże, że wykluczone jest aby był to tylko wynik różnic pomiędzy kończyną dominującą, a kończyną drugą. Uszczerbek na zdrowiu biegły określił jako długotrwały, jest on bowiem związany z dolegliwościami bólowymi, które mogą w wyniku leczenia zaniknąć, nie jest więc to uszczerbek stały, nieodwracalny. Dolegliwości bólowe są zaś związane ze zmianami pourazowymi.

Z tych względów Sąd przyjął, że jakkolwiek staw łokciowy powódki ma pełną ruchomość, to jednak dolegliwości bólowe stanowią utrudnienie w funkcjonowaniu tego stawu, a tym samym prawego ramienia.

W dalszej części Sąd stwierdził, iż pracownik, który dozna wskutek wypadku przy pracy uszczerbku na zdrowiu ma prawo do odszkodowania (art.6 ust.1 pkt 1 i art. 12 ustawy wypadkowej).

Według Sądu Rejonowego ZUS naruszył powyższe normy, określił bowiem 0% uszczerbku na zdrowiu i z tego powodu odmówił przyznania odszkodowania.

Skoro w procesie zostało ustalone, że K. L. doznała uszczerbku na zdrowiu w wysokości 5% to z tego tytułu ma zdaniem Sądu prawo do odszkodowania liczonego według stawki 780.00zł za 1% uszczerbku.

Dlatego Sąd zmienił decyzję i zasądził na rzecz K. L. kwotę 3.900,00zł odszkodowania.

Apelację od wyroku wniósł Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. zaskarżając wyrok w całości zarzucając mu:

1. naruszenie prawa procesowego, które miało wpływ na treść zaskarżonego wyroku, tj.:

- art. 233 §1 k.p.c. poprzez przekroczenie zasady swobodnej (bo dowolnej) oceny dowodów i uznanie, że w wyniku wypadku przy

pracy z dnia 24 października 2015r. wnioskodawczym doznała 5% długotrwałego uszczerbku na zdrowiu związanego z dolegliwościami bólowymi spowodowanymi zmianami pourazowymi i stanowiącymi utrudnienie w funkcjonowaniu stawu łokciowego, podczas gdy materiał dowodowy nie pozwala na sformułowanie takiego wniosku, bowiem staw łokciowy wnioskodawczym ma pełną ruchomość, a przebyte stłuczenie łokcia prawego istotnie nie upośledza sprawności jej organizmu, w związku z czym w wyniku wypadku przy pracy z dnia 24 października 2015r. wnioskodawczym nie doznała uszczerbku na zdrowiu;

- art. 233§1 w zw. z art. 278 w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez niewyjaśnienie wszystkich okoliczności spornych - istotnych dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy i oparcie rozstrzygnięcia na nielogicznej i sprzecznej opinii biegłego ortopedy - D. D. (2), bez dopuszczenia dowodu z opinii innego biegłego tej specjalizacji, podczas gdy w przedmiotowej sprawie nie została dostatecznie wyjaśniona okoliczność mająca istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy - jakiego naruszenia sprawności organizmu doznała wnioskodawczym w wyniku wypadku przy pracy z dnia 24 października 2015r., natomiast w opinii uzupełniającej biegły ortopedy - D. D. (2) nie udzielił odpowiedzi na to pytanie i bezzasadnie podtrzymał wniosek o 5%- owym uszczerbku na zdrowiu wnioskodawczym z punktu 121 wskazanej niżej tabeli odnoszącego się do poważnych powikłań naruszenia sprawności opisanego w punktach od 117 do 120, przy braku stwierdzenia przez niego upośledzeń sprawności z punktów od 117 do 120;

2. naruszenie prawa materialnego, a mianowicie art. 6 ust. 1 pkt 4 oraz

art. 11 ust. 1-3 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 2015r., poz. 1242, ze zm.) w zw. z poz. 121 tabeli stanowiącej załącznik do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (Dz.U. z 2013r., poz. 954), poprzez błędne zasądzenie od (...) Oddziału w T. na rzecz K. L. (1) kwoty 3.900,00 zł. tytułem jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy z dnia 24 października 2015r. za 5% uszczerbku na zdrowiu orzeczonego z punktu 121 w.w. tabeli, podczas gdy wnioskodawczym nie ma prawa do jednorazowego odszkodowania, gdyż w wyniku tego wypadku nie doznała upośledzenia czynności organizmu nierokującego poprawy, jak również upośledzenia sprawności organizmu na okres co najmniej 6 miesięcy mogącego ulec poprawie, które spowodowałyby jakikolwiek uszczerbek na zdrowiu, tym bardziej wskazany w punkcie 121 tabeli, a odnoszący się do poważnych powikłań naruszenia sprawności opisanego w punktach od 117 do 120, które nie zostały stwierdzone.

Wskazując na powyższe organ rentowy wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania,
2. ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył co następuje:

Apelacja organu rentowego nie mogła skutkować wnioskowaną zmianą lub uchyleniem zaskarżonego wyroku, gdyż nie zawiera zarzutów, które skutecznie podważyłyby orzeczenie Sądu Rejonowego.

Sąd I instancji poczynił w niniejszej sprawie prawidłowe ustalenia faktyczne, które Sąd Okręgowy aprobuje i przyjmuje za własne. Również dokonana ocena prawna nie nasuwa zastrzeżeń co do właściwej wykładni przepisów prawa oraz ich prawidłowego zastosowania. Wobec tego zbędnym jest ich szczegółowe powtarzanie w niniejszym uzasadnieniu (tak postanowienie SN z dnia 22 kwietnia 1997r., II UKN 61/97; wyrok SN z dnia 5 listopada 1998r., I PKN 339/98).

Brak jest uzasadnionych podstaw do uwzględnienia zarzutu naruszenia przez Sąd pierwszej instancji prawa procesowego poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów oraz niewyjaśnienie wszystkich istotnych dla rozpoznania sprawy okoliczności.

Przepis art. 233 § 1 k.p.c. stanowi, iż sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów, według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Skuteczny zarzut przekroczenia granic swobody w ocenie dowodów może mieć miejsce tylko w okolicznościach szczególnych, tj. w razie pogwałcenia reguł logicznego rozumowania bądź sprzeniewierzenia się zasadom doświadczenia życiowego. Zatem dla skuteczności zarzutu naruszenia swobodnej oceny dowodów nie wystarcza samo stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości bowiem konieczne jest wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie Sądu w tym zakresie. W szczególności skarżący powinien wskazać jakie kryteria oceny dowodów naruszył Sąd przy ocenie konkretnych dowodów uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając. Ponadto jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to dokonana ocena nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego można było wysnuć wnioski odmienne (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23.01.2001 r., sygn. akt IV CKN 970/00, niepubl., wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27.09.2002 r., sygn. akt II CKN 817/00).

W ramach przyznanej swobody w ocenie dowodów - art. 233 k.p.c., sąd I instancji powinien zbadać wiarygodność i moc dowodu z opinii biegłego sądowego, dokonując oceny tego dowodu według własnego przekonania i na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału (wyrok SN z 2003- 10-30 IV CK 138/02 L.). Niemniej jednak polemika z opinią biegłego nie uzasadnia zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. (wyrok SN z 2002-01-09 II UKN 708/00L.). Dla obalenia twierdzeń biegłego specjalisty nie wystarcza bowiem przeświadczenie strony, iż

fakty wyglądają inaczej, lecz koniecznym jest również rzeczowe wykazanie, iż wystawiona przez biegłego opinia jest niespójna bądź merytorycznie błędna.

Dowód z opinii biegłych jest przeprowadzony prawidłowo, jeżeli sądy uzyskały od biegłych wiadomości specjalne niezbędne do merytorycznego i prawidłowego orzekania, a tylko brak w opinii fachowego uzasadnienia wniosków końcowych, uniemożliwia prawidłową ocenę jej mocy dowodowej (wyrok SN z 2000-06-30 II UKN 617/99 OSNAPiUS 2002/1/26).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy, należy zdaniem Sądu Okręgowego stwierdzić, iż zgłoszony w apelacji zarzut stanowi jedynie polemikę z prawidłowymi ustaleniami. Sąd I instancji uczynił zasadniczą podstawą swego rozstrzygnięcia opinię biegłego - lekarza specjalisty z zakresu chirurgii urazowej i ortopedii D. D., który stwierdził, iż na skutek przebytego przez wnioskodawczynię w dniu 24 października 2015 r. wypadku przy pracy doszło do stłuczenia łokcia prawego poprzez jego zgniecenie wózkim widłowym. W związku z powyższym wnioskodawczyni przebywała na zwolnieniu lekarskim przez okres ponad 6 miesięcy (K. L. powróciła do pracy w dniu 25.04.2016 r.), w trakcie którego była leczona zachowawczo przez lekarza POZ z powodu dolegliwości bólowych, korzystała również z zabiegów fizjoterapeutycznych. W badaniu klinicznym biegły stwierdził pogrubienie obrysów stawu łokciowego prawego, które w ocenie biegłego najprawdopodobniej jest następstwem obrzęku tego stawu. Biegły wskazał, iż na skutek przebytego wypadku u wnioskodawczyni wystąpił długotrwały uszczerbek na zdrowiu, przy czym wysokość tego uszczerbku biegły określił na 5%.

Odnosząc się do zasadniczej opinii biegłego ZUS, zarówno w piśmie z dnia 12 stycznia 2017 r. jak też w uzasadnieniu apelacji, powołał się na fakt, iż badanie przeprowadzone przez w/w biegłego nie wykazało upośledzenia sprawności kończyny górnej, czyli podstawowej przesłanki prawa do jednorazowego odszkodowania. Biegły stwierdził bowiem , iż ruchomość stawu łokciowego prawego jest prawidłowa i niebolesna. Poza ty organ rentowy zakwestionował prawidłowość powołania przez biegłego pkt 121 tabeli stanowiącej załącznik do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18.12.2002 r.

W ocenie Sądu Okręgowego wyrażone w powyższym zakresie zastrzeżenia zostały przez biegłego D. D. w sposób dostateczny wyjaśnione w opinii uzupełniającej z dnia 16.12.2017r. wydanej w postępowaniu przed Sądem Rejonowym. W opinii tej zwraca uwagę wypowiedź biegłego co do stwierdzonego u wnioskodawczyni długotrwałego (nie zaś stałego) uszczerbku na zdrowiu, co zdaniem biegłego nie wyklucza, iż skutki doznanego urazu w wyniku leczenia mogą być cofnięte. Z opinii wynika ponadto, iż dla uznania wystąpienia długotrwałego uszczerbku nie przesądza fakt, że w dniu badania ruchomość kończyny jest zakresie zachowana, jednakże wiąże się ona z dolegliwościami bólowymi spowodowanymi zmianami pourazowymi.

Wskazać należy, iż kwestie dotyczące zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu reguluje rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (Dz. U. Nr 234, poz. 1974). Oceny procentowej (wysokości) stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu dokonuje się w oparciu o tabelę stanowiącą załącznik do wskazanego rozporządzenia.

Jak wskazał biegły, uszkodzenia okolicy stawu łokciowego są szacowane według punktowi 17-120 tabeli . Ponieważ żaden z tych punktów nie odzwierciedla stanu powódki biegły przyjął per analogiam 5 % długotrwały uszczerbek z punktu 121.

Przyjętego przez biegłego stanowiska nie sposób zdaniem Sądu Okręgowego co do zasady zanegować.

W myśl § 8 pkt.2 i 3 powołanego Rozporządzenia, jeżeli dla danego rodzaju uszczerbku ocena procentowa określa dolną i górną granicę stopnia uszczerbku na zdrowiu, lekarz orzecznik określa stopień tego uszczerbku w tych granicach, biorąc pod uwagę obraz kliniczny, stopień uszkodzenia czynności organu, narządu lub układu oraz towarzyszące powikłania. Jeżeli w ocenie procentowej brak jest odpowiedniej pozycji dla danego przypadku, lekarz

orzecznik ocenia ten przypadek według pozycji najbardziej zbliżonej. Można ustalić stopień stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w procencie niższym lub wyższym od przewidywanego w danej pozycji, w zależności od różnicy występującej między ocenianym stanem przedmiotowym a stanem przewidzianym w odpowiedniej pozycji oceny procentowej.

W ocenie Sądu Okręgowego zarówno opinia podstawowa, jak i opinia uzupełniająca wydana przez biegłego neurologa wyjaśniły wszystkie okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Opinie te spełniają jednocześnie wymogi co do rzetelności, fachowości, posiadanej wiedzy oraz

wykorzystania dostępnej dokumentacji lekarskiej, wywiadu oraz

bezpośredniego badania ubezpieczonej. Wynikające z nich wnioski są logicznie i prawidłowo uzasadnione.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy przyjął, iż brak było uzasadnionych podstaw do dopuszczenia dowodu z opinii innego biegłego lekarza w postępowaniu pierwszoinstancyjnym.

Podkreślić bowiem należy, iż żądanie ponowienia lub uzupełnienia dowodu z opinii biegłych jest bezpodstawne, jeżeli sądy uzyskały od biegłych wiadomości specjalne niezbędne do merytorycznego i prawidłowego orzekania (wyrok SN z 1999-10-20 II UKN 158/99 OSNAPiUS 2001/2/51). Samo niezadowolenie strony z oceny przedstawionej przez biegłych nie uzasadnia potrzeby dopuszczenia przez sąd dowodu z opinii innych biegłych (wyr. SNz 6.10.2009 r., II UK 47/09, L.). Natomiast dostateczne wyjaśnienie okoliczności spornych w sprawie nie jest równoznaczne z uzyskaniem dowodu korzystnego dla strony niezadowolonej z faktów wynikających z dowodów dotychczas przeprowadzonych (wyrok SN z 28 lutego 2001 roku, II UKN 233/00 L.). Zwraca na to także uwagę Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 lipca 1999 roku, II UKN 37/99 OSNAPiUS 2000/20/741 wskazując, że sąd nie jest obowiązany do uwzględniania kolejnych wniosków dowodowych strony tak długo, aż udowodni ona korzystną dla siebie tezę i pomija je od momentu dostatecznego wyjaśnienia spornych okoliczności sprawy (art. 217 § 2 k.p.c.).

W konsekwencji uznać należało, że apelacyjny zarzut naruszenia prawa procesowego stanowi jedynie polemikę z ustaleniami biegłego i jest wyrazem subiektywnej oceny organu rentowego odnośnie wymiaru spornego uszczerbku.

W świetle prawidłowych ustaleń Sądu Rejonowego za chybiony uznać należy wskazany w apelacji zarzut naruszenia prawa materialnego. Zgodnie z treścią art. 11 ust. 1 Ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. (Dz. U. z dnia 28 listopada 2002 r.) ubezpieczonemu, który wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, przysługuje jednorazowe odszkodowanie. Stałym uszczerbkiem na zdrowiu w rozumieniu powołanego przepisu jest takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu nie rokujące poprawy, za uszczerbek długotrwały uważa się zaś takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu na okres przekraczający 6 miesięcy, mogące ulec poprawie. Zgodnie z ust. 4 powołanego przepisu art. 11 Ustawy oceny stopnia uszczerbku na zdrowiu oraz jego związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową dokonuje się po zakończeniu leczenia i rehabilitacji.

Jak wyżej wskazano w przedmiotowej sprawie brak jest w ocenie Sądu I instancji jakichkolwiek podstaw do kwestionowania wniosków płynących z opinii biegłych co do faktu, iż u wnioskodawczyni K. L. wystąpił długotrwały uszczerbek na zdrowiu w znaczeniu wyżej określonym w wysokości 5 %, zatem wysokość należnego jej jednorazowego odszkodowania powinna zostać określona w oparciu o tak ustaloną wysokość procentowo określonego uszczerbku na zdrowiu.

Mając powyższe na uwadze 1. podstawie art. 385 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił apelację, jako bezzasadną.